

Sygn. akt III RC 306/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Maciej Bainczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Aneta Wcisło

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 r. w Kędzierzynie –Koźlu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej R. W. reprezentowanej przez K. Ż.

przeciwko G. W.

o alimenty

1. zasądza od pozwanego G. W. na rzecz małoletniej powódki R. J. W. ur. (...) alimenty w kwocie po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk matki małoletniej powódki K. Ż. wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 1 marca 2015 r.
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. odstępuje od obciążania powódki kosztami postępowania w sprawie, które w tej części poniesie Skarb Państwa,
4. nakazuje ściągnąć od pozwanego G. W. na rzecz Skarbu Państwa (kasa tut. Sądu) kwotę 420 zł (czteryście dwadzieścia złotych) tytułem należnej opłaty sądowej oraz 6 zł (sześć złotych) za klauzulę wykonalności,
5. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 306/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 sierpnia 2012 r. przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki K. Ż. domagała się zasądzenia od pozwanego G. W. na rzecz małoletniej R. W. kwoty 1.000 zł tytułem alimentów.

W uzasadnieniu pozwu podała, że pozostawała z pozwanym w nieformalnym związku, z którego urodziła się małoletnia powódka. Przez pewien czas strony mieszkały razem, ale w końcu rozstały się i małoletnia zamieszkuje wraz z matką. Od czerwca 2012 r. powódka wynajęła mieszkanie, którego miesięczne koszty utrzymania to kwota 1.150 zł.

Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2012 r. pozwany uznał roszczenie o alimenty do kwoty po 400 zł miesięcznie.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt R III C 306/12 Sąd Rejonowy w Kędzierzynie – Koźlu zabezpieczył powództwo poprzez zobowiązanie pozwanego do łożenia na utrzymanie małoletniej powódki R. W. kwot po 400 zł miesięcznie.

Na rozprawie w dniu 20 lutego 2015 r. przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki K. Ż. ograniczyła powództwo w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od pozwanego G. W. na rzecz małoletniej R. W. alimentów po 700 zł miesięcznie, a dnia 31 marca 2015 r. ostatecznie sprecyzowała powództwo domagając się tytułem alimentów kwot po 700 zł miesięcznie od marca 2015 r.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka R. W., urodzona w dniu (...), jest córką K. Ż. oraz pozwanego G. W..

Dowód:

- akt urodzenia małoletniej – k. 5,

Małoletnia powódka R. W. w lipcu 2014 ukończyła 4 lata. Cierpi na alergię. Uczęszcza do przedszkola, za które opłata wynosi od 180 do 220 zł miesięcznie. W przedszkolu przebywa do godz. 15:00. Koszt ubezpieczenia małoletniej to kwota 50 zł. Wyżywienie dla małoletniej to wydatek rządu 300 zł miesięcznie. Koszt zakupu witamin i leków dla małoletniej wynosi od 30 do 40 zł. Odzież dla małoletniej kosztuje około 150 zł miesięcznie. Środki higieny i kosmetyki dla małoletniej to koszt około 100 zł. Na zapewnienie małoletniej rozrywki i zabawy potrzebne jest co najmniej 100 zł miesięcznie, bowiem matka organizuje dla niego 2 razy miesięcznie atrakcje typu wyjście do kina czy aquaparku, gdzie każdorazowy koszt wynosi 60-70 zł. Małoletnia pozostaje pod opieką matki, której Sąd postanowieniem z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt III Nsm 586/12 powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej.

Matka małoletniej K. Ż. ma 34 lata. Z zawodu jest fryzjerem. Prowadzi działalność gospodarczą w postaci zakładu fryzjerskiego. Zatrudnia jedną osobę. Działalność ta w 2014 r. przyniosła jej stratę w wysokości 8.884 złotych. W okresie od marca 2012 r. do maja 2012 r. działalność ta wygenerowała dochód w wysokości 3.543 złotych. Od listopada 2014 r. nie pracuje i opiekuje się dziećmi. Pozostaje w nieformalnym związku, z którego ma kilkumiesięczne dziecko. Jej parter pracuje za granicą. Od września 2014 r. przekazuje jej kwotę od 1.000 do 1.500 zł miesięcznie. Nie prowadzi ze swoim parterem wspólnego gospodarstwa domowego. Nie otrzymała ona świadczenia chorobowego z tytułu urodzenia dziecka, ponieważ spóźniła się z zapłatą składki ubezpieczeniowej. Poza małoletnią powódką R. W. i dzieckiem, pochodzącym ze związku z obecnym parterem, posiada ona na utrzymaniu syna w wieku około 16 lat, który pozostaje pod opieką swojego ojca. K. Ż. mieszka razem z dziećmi w wynajętym mieszkaniu, gdzie opłaty wynoszą od 1.200 do 1.250 zł miesięcznie. Spłaca ona kredyt zaciągnięty na zakup mebli miesięcznymi ratami w wysokości 60 zł.

Dowód:

- bilans firmy – k. 7-8, 93-94,

- postanowienie z dnia 17.06.2014 r. o sygn. akt III Nsm 586/12 – k. 87,

- zeznania K. Ż. – k. 88-89,

Pozwany G. W. od lutego 2015 r. zatrudniony jest na stanowisku przedstawiciela handlowego w firmie (...) za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2.100 zł brutto. Wcześniej był zatrudniony w tej samej firmie na stanowisku elektryka. W 2013 r. przeszedł operację kolana. Poza małoletnią powódką ma on na utrzymaniu D. W.. Na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Kędzierzynie – Koźlu w dniu 21 lutego 2012 r. w sprawie o sygn. akt III RC 503/11 zobowiązał się on łożyć na utrzymanie D. W. alimenty w kwocie po 650 zł. Pozwany darował D. W. mieszkanie.

Pozwany użytkuje dwa samochody marki b.. W 2012 r. zmarł jego ojciec, który mieszkał na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Pozwany utrzymuje systematyczny kontakt z małoletnią powódką. Ma sędownie uregulowane kontakty w co drugi weekend od piątku do niedzieli. W czasie spotkań z małoletnią kupuje jej ubrania i zabawki, których małoletnia

nie może zabierać do swojego miejsca zamieszkania. Pozwany pokrył koszty usługi stomatologicznej dla małoletniej powódki łączną kwotą około 500 zł, a także K. dla dziecka odzież wydatkując kwoty w październiku 2014 r. – 210,09 zł, a w listopadzie 2014 r. – 415,58 zł).

Dowód:

- aneks do umowy o pracę – k. 85,
- skierowanie do szpitala – k. 16,
- odpis aktu zgonu w języku angielskim – k. 18,
- zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 19-20,
- wypłaty pracownika – k. 48-50,
- protokół z dnia 21.02.2012 r. o sygn. akt III RC 503/11 – k. 99,
- postanowienie z dnia 09.12.2014 r. o sygn. akt III Nsm 480/12 – k. 105,
- zaświadczenie o pomocy stomatologicznej oraz wydruki fiskalne – k. 100-104.

Sąd zważył, co następuje:

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i dokonaniu jego oceny w granicach przewidzianych w art. 233 § 1 k.p.c. sąd doszedł do przekonania, że powództwo o alimenty zgłoszone przez małoletnią R. W. reprezentowaną przez przedstawicielkę ustawową K. Ż. przeciwko G. W. zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

Podstawą roszczenia alimentacyjnego małoletniej powódki jest treść art. 133 § 1 k.r.o., zgodnie z którym obydwój rodzice obowiązani są do świadczenia alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie jego kosztów utrzymania. Z dyspozycji tego przepisu wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek dostarczania dziecku środków utrzymania i wychowania. Granice tego obowiązku, zgodnie z treścią art. 135 § 1 k.r.o., wyznaczone są z jednej strony potrzebami uprawnionego oraz możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego. Realizacja obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także w całości lub części na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 k.r.o.).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że oboje rodzice małoletniej powódki zobowiązani są dostarczać jej środków utrzymania i dbać o jej wychowanie, łożąc na ten cel stosowne środki, przy czym obowiązek ten może być realizowany dobrowolnie przez obojga rodziców, którzy będą zaspakajać usprawiedliwione potrzeby małoletniej, bądź też przez łożenie przez jednego z rodziców do rąk drugiego rodzica określonej kwoty pieniężnej na zaspokojenie tych potrzeb. Przedmiotem postępowania w sprawie było więc przede wszystkim porównanie sytuacji majątkowej pozwanego G. W. i przedstawicielki ustawowej małoletniej K. Ż. oraz zestawienie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej R. W. z możliwościami zarobkowymi i majątkowymi jej rodziców.

Ustalając przeciętny miesięczny koszt utrzymania małoletniej powódki sąd opierał się na zeznaniach matki małoletniej oraz posiłkował się zasadami doświadczenia życiowego. Mając na względzie wiek dziecka oraz całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego sąd ustalił, iż miesięczny przeciętny koszt utrzymania małoletniej powódki oscyluje wokół kwoty 1.300 zł, z czego kwotę 300 zł stanowią koszty wyżywienia, 200 zł opłaty za przedszkole, 150 zł zakup odzieży, 100 zł zakup środków higienicznych, kosmetyków i środków czystości, 100 zł szeroko pojęta rozrywka dla małoletniej, 400 zł udział małoletniej w kosztach utrzymania mieszkania, 40 zł zakup lekarstw i witamin.

Sąd dał wiarę zeznaniom przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki, że koszty związane z wyżywieniem dziecka wynoszą 300 zł miesięcznie, gdyż nie jest to suma zawyżona, nawet przy uwzględnieniu, iż jeden posiłek małoletnia spożywa w przedszkolu. Zdaniem Sądu ustalona stawka odpowiada potrzebom żywieniowym niemal pięcioletniej dziewczynki. Sąd miał natomiast wątpliwości co do twierdzeń K. Ż., że na zakup odzieży dla córki wydatkuje miesięcznie kwotę 200 zł, bowiem zasady doświadczenia życiowego nie pozwalają bezkrytycznie uznać, że roczny koszt zakupu odzieży dla dziecka w tym wieku wynosi niemal 2.500 zł. W tej części zastrzeżenia pozwanego wskazująca na zawyżenie kosztów utrzymania dziecka uznano za zasadne i za kwotę odpowiadającą rzeczywistym wydatkom sąd uznał sumy po 150 zł miesięcznie. Z tych samych powodów sąd uznał również za zawyżone wydatków na zakup książek, zabawek i wyjścia do kina oraz na basen małoletniej powódki na łączną kwotę 200 zł, gdzie realne koszty, wynikające z zasad doświadczenia życiowego winny oscylować wokół kwoty 100 zł miesięcznie. Istotnym składnikiem kosztów utrzymania małoletniej powódki są także wydatki związane z utrzymaniem mieszkania. W oparciu o zeznania matki małoletniej powódki sąd przyjął, iż wydatki związane z utrzymaniem mieszkania kształtują się na poziomie około 1.200 do 1.250 zł w skali miesiąca i składają się na nie: odstępné – 500 zł, czynsz najmu - 495 zł, opłata za gaz i prąd – około 150 zł, opłata za telewizję i internet – około 90 zł. Biorąc pod uwagę, że w domu zamieszkują trzy osoby, to na małoletnią powódkę przypada 1/3 tych kosztów, a więc jest to kwota około 400 zł miesięcznie.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że koszt utrzymania małoletniej powódki w skali miesiąca nie przekracza kwoty 1.300 zł i jest to kwota, która pozwala w pełni zabezpieczyć podstawowe potrzeby dziecka na należyty poziomie, uwzględniającym wiek małoletniej oraz konieczność zapewnienia jej właściwych warunków rozwoju zarówno pod względem fizycznym, psychicznym, jak i ogólnopoznawczym.

Zgodnie ze wskazaniem zawartym w art. 135 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki, ale też od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do alimentacji. Pamiętać przy tym należy, że obowiązek alimentacyjny obciąża obydwój rodziców, chyba że wykażą, iż są osobami całkowicie niezdolnymi do podjęcia zatrudnienia, a z taką sytuacją nie mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Zebrane w niniejszej sprawie dowody pozwalają wnioskować, że aktualne możliwości zarobkowe pozwanego G. W. są dobre, zaś jego sytuacja finansowa i bytowa na tyle korzystna, że pozwala, zdaniem sądu, na alimentowanie córki R. W. w określonym przez sąd zakresie. Zauważyć należy, że pozwany od lutego 2015 r. pracuje na stanowisku przedstawiciela handlowego firmy, w której uprzednio pracował na stanowisku elektromontera. Awans na nowe stanowisko wiązał się ze wzrostem jego wynagrodzenia do kwoty 2.100 zł brutto miesięcznie, a zatem pozwany dysponuje pewnym i regularnym źródłem dochodu. Sytuacja mieszkaniowa pozwanego jest również korzystna, bowiem pozwoliła mu darować córce mieszkanie. W dodatku użytkuje on dwa luksusowe samochody osobowe, co świadczy, że jego sytuacja finansowa jest dobra. Ustalając wysokość alimentów sąd nie stracił z pola widzenia tego, że pozwany zobowiązany jest do łożenia na rzecz córki D. W. alimentów w kwocie 650 zł, lecz alimenty te zostały ustalone przez pozwanego w drodze ugody i odpowiadają one poziomowi alimentów przyznanym małoletniej powódce. Nie ulega wątpliwości, że pozwany akceptując alimenty na rzecz D. W. w takiej wysokości pół roku po urodzeniu małoletniej powódki musiał mieć na uwadze, fakt że ciąży na nim obowiązek alimentacyjny również wobec drugiej córki, a brak jest podstaw, by akceptować różnicowanie dzieci poprzez wysokość należnym im świadczeń, czy też pierwszeństwo w ustaleniu wysokości świadczeń.

W tym miejscu zauważyć należy, że możliwości zarobkowe pozwanego nie są w pełni wykorzystywane. Należy bowiem podkreślić, iż zarobkowe i majątkowe możliwości dłużnika alimentacyjnego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody (tak: Sąd Najwyższy w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. w sprawie III CZP 91/86 - publ. OSNP 1988, nr 4, poz. 42.). Dlatego też sąd, ustalając kwotę należnych alimentów, nie pozostaje związany poziomem faktycznie uzyskiwanego przez pozwanego wynagrodzenia, lecz ma na uwadze wysokość zarobków, jakie pozwany mógłby potencjalnie osiągnąć.

W ocenie sądu brak jest obiektywnych przyczyn dla których pozwany, mając własne wydatki określone, zgodnie z treścią pisma procesowego z dnia 27 marca 2015 r. – k. 97-98 akt) na kwotę rzędu 400 zł oraz mając świadomość konieczności łożenia na utrzymanie dwóch uprawnionych do alimentów nie miałby, na przestrzeni ostatnich 3 lat trwania niniejszego postępowania, czynić starań dla polepszenia sytuacji dochodowej i uzyskania pracy adekwatnej tak do jego możliwości jak i potrzeb finansowych. Zaspokojenie należnych uprawnionym świadczeń oraz pokrycie koniecznych wydatków pozwanego wymaga uzyskania dochodu netto rzędu 1.750 zł miesięcznie i, zdaniem sądu, jest to kwota pozostająca z powodzeniem z zakresie potencjalnych możliwości pozwanego, który jest człowiekiem młodym, wykwalifikowanym, mającym możliwości pracy tak na rynku krajowym, jak i za granicą. Zaś fakt, że pozwany uiszczając alimenty po 400 zł miesięcznie równolegle kupuje małej ubrania (wydatki wg przedstawionych paragonów: październik 2014 r. – 210,09 zł, listopad 2014 r. – 415,58 zł) oraz finansuje jej leczenie stomatologiczne (wydatki: listopad 2014 r. – 394 zł, grudzień 2014 r. – 150 zł) świadczy jednoznacznie, że ustalona kwota alimentów po 700 zł miesięcznie z powodzeniem pozostaje w granicach jego realnych finansowych możliwości. Suma ta stanowi wprawdzie większą część usprawiedliwionych miesięcznych kosztów utrzymania małej powódki, które jak ustalono powyżej, wynoszą około 1.300 zł miesięcznie, niemniej jednak, stosownie do treści art. 135 § 2 k.r.o., wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które jeszcze nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. A skoro te osobiste starania o wychowanie małej powódki w zdecydowanie większej mierze obciążają matkę dziecka, z którą mała wspólnie zamieszkuje i która na bieżąco dba o zabezpieczenie jej potrzeb życiowych, uznać należało, że w dużej części realizuje ona swój obowiązek alimentacyjny wobec córki także w formie niepieniężnej, poprzez dostarczanie jej środków codziennego wychowania i dlatego uzasadnione jest asymetryczne ukształtowanie zakresu finansowania kosztów utrzymania dziecka u jego rodziców.

W tym miejscu wskazać należało, że sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego w charakterze strony z uwagi na jego dwukrotną nieobecność na rozprawie i zastrzeżony rygor pominięcia takiego dowodu na wypadek nieobecności strony. Jednocześnie sąd oddalił wniosek dowodowy powódki o zwrócenie się do sądu amerykańskiego o informacje na temat spadku mającego przypadać pozwanemu i małej powódce. Takie zapytanie, zdaniem sądu, bez wątpienia znacznie wydłużyłoby czas trwania postępowania, a ustalenia faktyczne już poczynione w sprawie stały się podstawą rozstrzygnięcia uwzględniającego powództwo w zakresie odpowiadającym ostatecznie określonymu żądaniu pozwu (to jest sumie 700 zł alimentów od marca 2015 r. – protokół na k. 107), zatem podejmowanie prób dokonania dalszych ustaleń w tym przedmiocie sąd uznał za zbędne. Sąd oddalił także wnioski dowodowe powódki zmierzające do uzyskania wiadomości z wywiadu kuratora w miejscu zamieszkania pozwanego, bowiem przepisy nie dają podstaw do sporządzania wywiadów kuratora w postępowaniu o alimenty, stąd przeprowadzanie takich dowodów jest dalece wątpliwe.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania sąd zasądził od pozwanego G. W. na rzecz małej powódki R. W. alimenty w kwocie po 700 zł miesięcznie. W pozostałym zakresie powództwo o alimenty, jako nie znajdujące usprawiedliwionych podstaw w materiale dowodowym sprawy i wobec braku zgody pozwanego na ograniczenie żądania pozwu, podlegało oddaleniu.

Jednocześnie sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu w oparciu o art. 102 k.p.c., a na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. art. 22 k.p.c., art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, art. 13 oraz art. 77 ust. 1 pkt 3 tejże ustawy nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 420 zł tytułem należnej opłaty sądowej oraz kwotę 6 zł za klauzulę wykonalności.

W pkt 5 wyroku, stosownie do art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., nadano wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności.